

Plan för förebyggande av och ingripande vid rusmedels- användning

**Gemensam för årskurserna
F-6 i Närpes**

FÖREBYGGANDE RUSMEDELSARBETE

Definitioner

Med rusmedel avses i denna plan tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol och narkotika.

Rusmedelsförebyggande arbete

Allmänt

- Skolans rusmedelsförebyggande arbete är en del av den generella elevvården och skall ingå i skolans läsårsplan i enlighet med läroplanen. Checklista för rusmedelsförebyggande verksamhet kan användas (www.pepp.fi).
- Information om ordningsregler och skolans plan för förebyggande av rusmedel och regler gällande rusmedel sker genom läsårsinformation, på Wilma eller på föräldra- och personalmöten.
- Till skolans rusmedelsförebyggande arbete hör att utveckla allt skolarbete och hela skolmiljön så att den utgör ett bättre skydd mot tobak, alkohol och droger. Närpes stad är en rökfri arbetsplats.

Elever

- Olika rusmedel och dess skadeverkningar diskuteras med eleverna. I läroplanen ingår rusmedelsfostran i ämnet omgivningslära. Rusmedel kan naturligtvis diskuteras i många andra läroämnen. Handbok för skolpersonal gällande rusmedelsförebyggande arbete utkommer hösten 2019 (PEPP – Den Österbottniska drogförebyggande modellen).
- Förebyggande rusmedelsarbete t.ex. ANT-kampanjer, temadagar, Power Club kan tas in och ordnas i samarbete med t.ex. SeSam-gruppen i Närpes, fritidssektorn, Nykterhetsförbundet Hälsa och Trafik, cancerföreningen i Finland.
- Gruppverksamhet för att stärka självkänslan i årskurs 6. Samarbete med fritidssektorn (både flick- och pojkgrupper) och elevvården.
- Information om drogförebyggande verksamhet som ordnas av andra aktörer förmedlas till elever t.ex. via Wilma.
- Möjlighet till utomstående föreläsare för elever i årskurs 6 kring rusmedelsfrågor.

Vårdnadshavare

- Skolan informerar vårdnadshavarna om aktuella rusmedelsförebyggande åtgärder som eleverna kommer att ta del av/tagit del av och uppmuntrar till samtal i hemmet.
- Föreläsning för föräldrarna till eleverna i årskurs 6 gällande "Tonåringen och alkoholen" på höstterminen eller vårterminen.

Personal

- Personalen har kunskap om hur man tar tag i elevernas diskussioner, frågor, kommentarer om rusmedel och rusmedelsbruk. Sakkunnig föreläsare på lärarmöte eller fortbildningsdag.

- Handledning för personalen i hur man upptäcker, hjälper och förstår elever som växer upp med anhörigas missbruk. Diskussionstillfälle för skolans personal ordnas vid behov t.ex. med missbrukskoordinator Anette Rönnlund-Nygård.

Elevvård

- Skolans elevvårdsgrupp sammankommer regelbundet enligt styrgruppen för elevvårds direktiv.
- Skolspecifika elevvårdsplanen uppdateras, förverkligas och verksamheten utvärderas årligen.
- Skolans elevvårdsgrupp går igenom resultat och data från olika undersökningar, t.ex. omfattande hälsoundersökning åk 5, screening åk 5, Hälsa i skolan – undersökningen för årskurs 4 och 5, skolmiljöundersökning, skolkuratorns enkäter, skolans egna trivselenkäter och kartläggningar.
- Oroväckande trender som gäller rusmedel tas till diskussion inom skolans elevvårdsgrupp.
- Elevvårdens personal samarbetar med fritidssektorn och är behjälplig med rusmedelsförebyggande arbetsmaterial.
- Skolhälsovårdare, skolkurator erbjuder individuell mottagning för elever.
- Möjlighet till konsultation med elevvårdspersonal – möjliggör tidigt ingripande vid oro.

ÅTGÄRDSPLAN

Regler gällande rusmedel på skolan

- Enligt skolans ordningsregler är det förbjudet att ha med föremål eller ämnen som är förbjudna i lag, som är farliga eller som är avsedda att skada. Detta gäller bland annat tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol, narkotika.
- Ordningsreglerna tillämpas under hela skoldagen samt gäller på hela skolans område.
- På skolområdet är det även förbjudet för alla (elever, personal, vårdnadshavare och andra som använder skolans område) att använda tobaksprodukter, elektroniska cigaretter, alkohol eller narkotika. Detta gäller dygnet runt, årets alla dagar.

Konsekvenser vid brott mot regler

Överträdelse av skolans ordningsregler åtföljs av disciplinära åtgärder i enlighet med det som stadgas i lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler:

- Fostrande samtal.
- Kvarsittning högst 2 h.
- Skriftlig varning.
- Avstängning från skolan.

Regler för skolans aktiviteter utanför skolområdet

- Skolans ordningsregler gäller även vid aktiviteter utanför skolområdet, såsom skolutflykter och skolresor.
- Alla vuxna som deltar förbinder sig även till att inte använda tobaksprodukter, alkohol eller narkotika samt att inte låna rusmedel till eleverna.

Då en elev påträffas med att inneha eller använda tobaksprodukter i skolan

Elev påträffas
med
tobaksprodukter

Personal ber om tobaksprodukterna, men får inte med tvång ta dem ifrån eleven, det får enbart elevens vårdnadshavare göra.

Tilltala eleven och gör det klart för eleven att innehav eller användning av tobaksprodukter är förbjudet.

Kontakta genast vårdnadshavaren tillsammans med eleven.

Om vårdnadshavaren inte kan nå skall klassföreståndaren eller en annan lärare kontakta vårdnadshavaren senare samma dag.

Disciplinära åtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler.

Vid ökad oro tas kontakt till elevvård eller familjecentrets socialarbetare.

Enligt lag är både innehav och köp av tobaksprodukter förbjudet för minderåriga (tobakslagen 2016/549).

Lagen om grundläggande utbildning förbjuder även en elev att medföra och under arbetsdagen inneha sådana föremål eller ämnen som enligt någon annan lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras (§ 29 1998/628)

Då en elev innehar alkohol eller narkotika

Elev påträffas med alkohol eller narkotika

Om en elev har med alkohol till skolan, bör man kontakta vårdnadshavare. Personal kan även göra en barnskyddsanmälan i enlighet med barnskyddslagens § 25, till Familjecentrets socialarbetare, se vidare s. 9 om anmälningsplikt.

Kontakta polisen omedelbart vid misstanke om innehav av narkotika eller narkotikaanvändning, genom att ringa 112. Brottanmälan kan inlämnas vid narkotikainnehav.

För att trygga säkerheten kan åtgärder som anges i lagen om grundläggande utbildning användas, t.ex. omhändertagande föremål eller ämnen eller granska elevens saker.

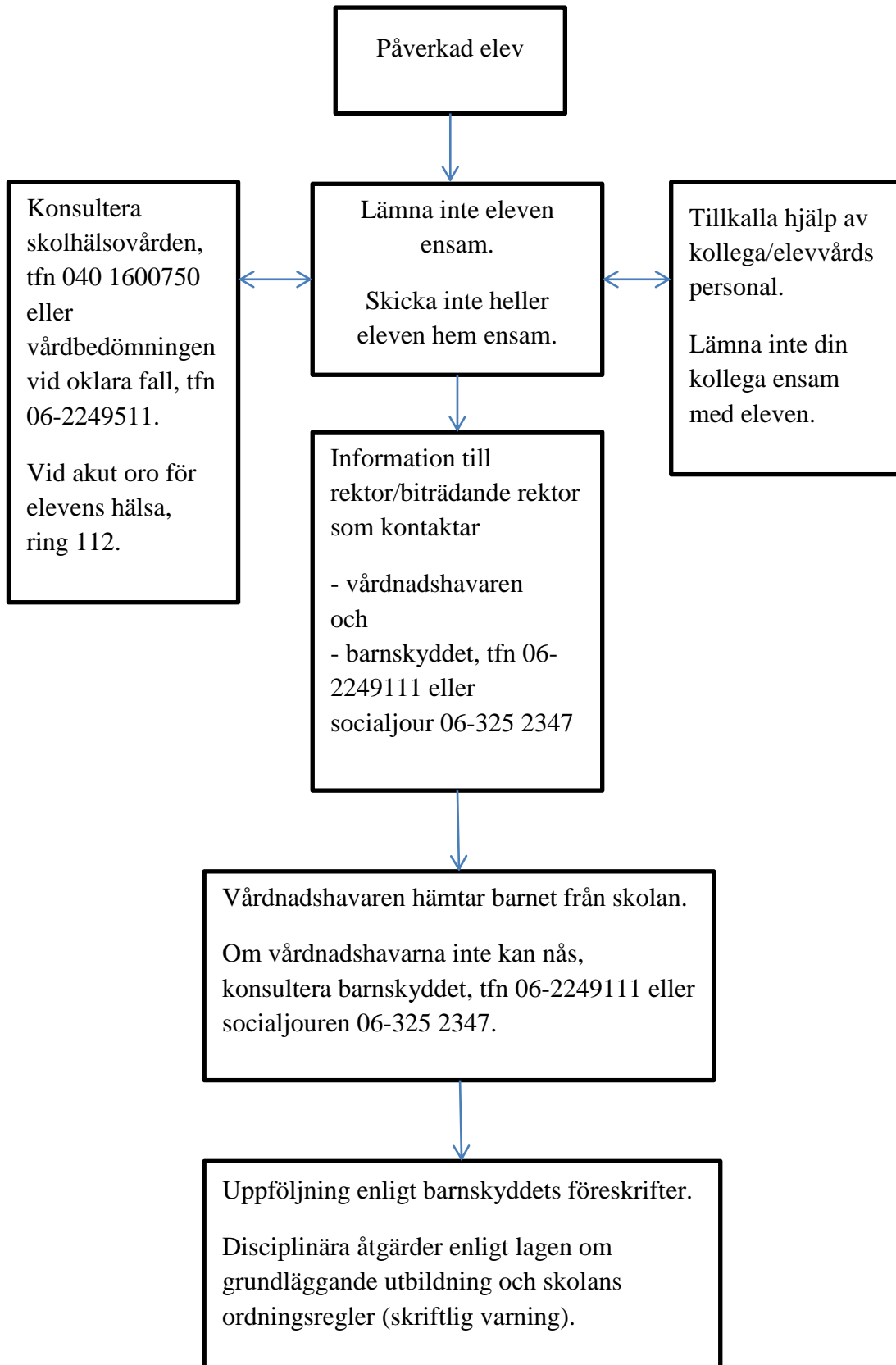
Disciplinära åtgärder enligt lagen om grundläggande utbildning och skolans ordningsregler (skriftlig varning). Vid brottanmälan avvaktas polisens direktiv.

Vidare uppföljning enligt barnskyddets/polisens direktiv.

Både användning och innehav av alkohol är enligt lagen förbjuden för minderåriga (Alkohollagen 1994/1143). Gällande narkotika råder även ett totalförbud enligt lagen (Narkotikalag 2008/373).

Lagen om grundläggande utbildning förbjuder även en elev att medföra och under arbetsdagen inneha sådana föremål eller ämnen som enligt någon annan lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras (§ 29 1998/628)

Då en elev påträffas påverkad av alkohol eller narkotika i skolan

Hur agera vid oro för en elevs mående

Oro för en elevs mående

Ta upp din oro med eleven/vårdnadshavarna, gärna så konkret som möjligt (ex förseningar, ofta sjuk, annat du noterat).

Beroende på hur stor din oro är, gå vidare enligt följande (du kan även alltid göra en anonym konsultation till både elevvården och/eller till socialen):

ELEVVÅRD

Läraren är skyldig att ta kontakt med elevvården vid oro för en elevs mående.

Läraren informera eleven och vårdnadshavarna om kontakten.

Elevvårdspersonal bedömer stödbehovet tillsammans med eleven och vid behov vårdnadshavaren, och tillsätter vid behov med samtycke en sektoröverskridande expertgrupp.

BARNSKYDD

Om du får kännedom om saker som gör att oron är stor för att barnet far illa pga olika omständigheter, är du skyldig att göra en barnskyddsanmälan och/eller polisanmälan (se vidare s. 9).

Barnskyddet inleder en utredning för att bedöma behovet av barnskydd.

Information om hur elevens ärende fortskrider inom elevvården kan ges till lärare med elevens (vid behov vårdnadshavarens) samtycke. Om samtycke inte fås kan personal inom elevvården lämna ut information som är nödvändig trots sekretessbestämmelserna för att elevens undervisning ska kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt (40 § GrUL 628/1998)

OM DIN ORO FÖR BARNET FORTSÄTTER – GÖR EN NY ANMÄLAN!

Hur agera vid misstanke att en vårdnadshavare är påverkad av rusmedel då hen hämtar elev

Praxis är att inte överlämna ett barn till en förälder som misstänks vara påverkad av alkohol eller droger och personalen har skäl att tro att föräldern inte klarar av att ta hand om barnet.

Skolans personal ska i ett första skede kontakta den andra föräldern eller annan närstående som kan komma till skolan och hämta barnet. I denna situation kontaktas alltid rektorn och en bedömning av situationen görs. Förslagsvis kan man be den påverkade invänta i ett enskilt rum tills annan anhörig kan komma.

Om ingen annan närstående kan kontaktas, bör barnskyddet kontaktas (tfn 06-2249111 kl 8-16, eller socialjouren 06-325 2347 vid övriga tider). En barnskyddsanmälan inlämnas oavsett (se avsnitt om anmälningsplikt, s. 9).

Vid misstanke om bilkörning ring polisen, 112, att försöka stoppa en person från rattfylla är ett handlande som stöds av lagen.

ANMÄLNINGSPLIKTEN ENLIGT BARNSKYDDSLAGEN

Enligt barnskyddslagens § 25 är anställda som arbetar med barn och unga skyldiga att utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna göra en anmälan till socialvården i kommunen (barnskyddet), om de i sin uppgift fått kännedom om ett barn för vars del behovet av vård och omsorg, omständigheter som äventyrar barnets utveckling eller barnets eget beteende kräver att behovet av barnskydd utreds.

Anmälan kan göras muntligt eller skriftligt. [Anmälningssedel för barnskyddsanmälan hittar du här](#). Det är även möjligt att konsultera barnskyddet anonymt om du är osäker.

Närpes stads socialarbetare, tel. 06-224 91 11 eller:

Åsa Källberg 050 4403207

Carina Westberg 040 1600939

Malin Rosendahl 040 1600638

Yvonne Lindén 040 8267257

Socialjour, tel. 06-325 2347 eller 112 (efter kl. 16.00)

Om det finns misstanke om eller tecken på att barnet utsatts för våld eller sexuellt utnyttjande, är man även skyldig att omedelbart göra en polisanmälan (barnskyddslagen § 25). Ring då till anmälningssmottagningen och anmäl om saken eller be att få tala med och konsultera områdets gruppchef som har ansvar för de dagliga utredningsärendena i gruppen. Man kan även göra en elektronisk anmälan. Förutom en polisanmälan skall även en barnskyddsanmälan göras till socialvården i barnets hemkommun.

Brottsanmälningar, rådgivning och andra polisärenden, tel. 0295 415 630 (vardagar kl. 8.00 - 16.15). **Om ärendet är akut, ring 112.**

Blankett för [elektronisk brottsanmälan](#) hittar du här.